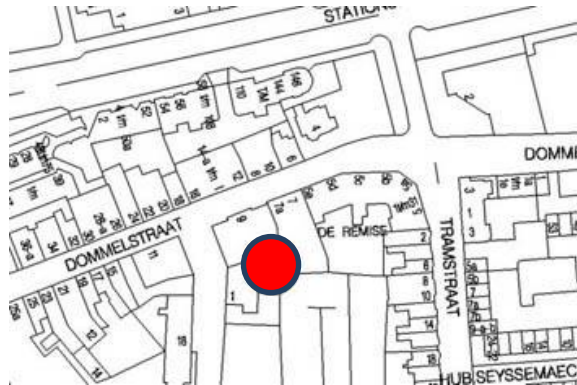

Dommelstraat 9

(Foto: Maarten van Loosbroek)

Korte omschrijving

BANKGEBOUW MET DIRECTEURSWONING gebouwd als kantoor voor de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank. Het geheel is uitgevoerd in Um 1800 stijl. De bakstenen gevels zijn rijk gedecoreerd, waarbij gebruik is gemaakt van classicistische elementen. In de topgevel van de ingangspartij bevindt zich een rond raam in een omlijsting van guirlandes. Daarboven zijn de wapenschilden aangebracht van Nederland, Eindhoven en de coöperatieve landbouwverenigingen. De ramen zijn voorzien van een kleine roedenverdeling. Aan de achterzijde van het bankgebouw bevindt zich een traptoren met spits.

Datum van aanwijzing: 27-08-2001
Datum van registratie: *04-11-2002
Rijksmonument nummer complex: 518713
Rijksmonument nummer pand: 518714

Redengevende omschrijving

COMPLEX

Inleiding

Het complex is gelegen op een rechthoekig terrein op de hoek van de Dommelstraat met de Raiffeisenstraat, in het centrum van Eindhoven. Omdat deze straten niet geheel recht op elkaar staan is het terrein achter Dommelstraat 9 iets geknikt.

Het geheel bestaat uit een **BANKGEBOUW met DIRECTEURSWONING** en een later toegevoegde **GARAGE met CHAUFFEURSWONING** en omringende grond met bijbehorend hekwerk. Het bankgebouw en de directeurswoning zijn uitgevoerd naar ontwerp van architect J. Stuyt, gebouwd in 1910 in Um 1800-stijl, de garage/chauffeurswoning kwamen in 1927 naar een ontwerp van L.P.J. Kooken tot stand. Het geheel werd in opdracht van de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank gerealiseerd.

Aan de Dommelstraat wordt het perceel geheel in beslag genomen door bebouwing. De percelen daar achter aan de Raiffeisenstraat worden voor een deel gevuld met bebouwing. Oorspronkelijk lag er tussen Raiffeisenstraat 1 en 1a een tuin, nu is dit een parkeerplaats. Slechts één boom en het omringende smeedijzeren hek zijn daar nog van over.

Rijksmonument

Omschrijving

De panden zijn uitgevoerd in baksteen. Met name de bank is rijk gedecoreerd. De directeurswoning grenst daar direct aan. De garage/chauffeurswoning is verder, aan het einde van het terrein gelegen. Een smeedijzeren hekwerk verbindt het pand met de woning.

Waardering

Het complex van bankgebouw met directeurswoning en garage is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaaleconomische ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van het landbouwkrediet in de periode na 1900. Het is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het kantoorgebouw. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en de plaats in het oeuvre van architect Stuyt. Tevens is het waardevol vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek. Het complex heeft ensemblewaarde als onderdeel van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van nationaal belang is. Het complex is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en interieur.

Inleiding

Blokvormig **BANKGEBOUW**, nu in gebruik als kantoorpand van diverse stichtingen, onder afgeplat schilddak. Het pand ligt op de hoek van de Dommelstraat en Raiffeisenstraat. Het is in 1910 gebouwd naar ontwerp van architect J. Stuyt waarbij van Classicistische elementen voor de decoratie van het pand gebruik is gemaakt (Um 1800-stijl). In de jaren dertig van de 20^e eeuw is het pand uitgebreid, aan de achterzijde is een blok toegevoegd. Uiterlijk is daarbij dezelfde stijl gehandhaafd als die van de hoofdmassa, binnen gaat het gebouw van 1910 naadloos over in de uitbreiding van 1930.

Omschrijving

Het pand telt twee verdiepingen en een souterrain. De symmetrische voorgevel is zeven traveeën breed en heeft een drie traveeën brede middenrisaliet met topgevel onder zadeldak. Aan de achterzijde van het gebouw is een ronde traptoren met spits geplaatst. Het geheel is uitgevoerd in baksteen waarbij het souterrain gemarkeerd wordt door een natuurstenen waterlijst. De hoeken en de middenrisaliet zijn tot aan deze lijst voorzien van natuursteen blokken die boven de waterlijst overgaan in blokken in baksteen. Het pand wordt bekroond door een gepleisterde lijst waarboven op klossen een uitstekende gootlijst is aangebracht. Het dak is gedekt met leisteel. De hoofdingang is terugliggend in de middenrisaliet geplaatst en wordt omgeven door een natuurstenen omlijsting. Deze wordt bekroond door een gebogen fronton met bloktandfries. De ramen zijn voorzien van een kleine roedenverdeling. Het basement is voorzien van kelderlichten. In de topgevel is een groot rond raam aangebracht, dit raam is voorzien van een omlijsting met natuurstenen guirlandes aan weerszijden. Wapenschilden zijn boven raam en guirlandes zichtbaar, zij vertegenwoordigen Nederland, de stad Eindhoven en de Coöperatieve Landbouwverenigingen. Links van de risaliet is een ovaal schild waarop de bouwdatum (1910) is aangebracht, zichtbaar. In het dakvlak zijn op regelmatige afstand van elkaar dakkapellen geplaatst. Deze zijn steeds voorzien van een fronton en vleugelstukken. In het interieur zijn diverse onderdelen van de oorspronkelijke inrichting bewaard gebleven. Voorbeelden zijn de marmeren vloer en betegelde lambriseringen in de hal. Ook in een aantal kamers is nog het oude stucplafond en de houten lambrisering aanwezig. Opmerkelijk zijn verder de rondboog openingen in de hal op de plaats waar zich oorspronkelijk de loketten bevonden.

Waardering

Het bankgebouw is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaaleconomische ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van het landbouwkrediet in de periode na 1900. Het is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het kantoorgebouw. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en de plaats in het oeuvre van de architect Stuyt. Tevens is het waardevol vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek.

Rijksmonument

Het object heeft ensemblewaarde als onderdeel van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van nationaal belang is. Het gebouw is belangrijk vanwege de gaafheid van ex- en interieur.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Dommelstraat 9

Oorspronkelijke functie: Bank; Woonhuis

Hoofdfunctie: Handel, kantoor, opslag, transport

Type: Handel en kantoor

Bouwperiode: 1911

Bouwstijl: Neoclassicisme

Gevels en materialen: Tweelaags baksteen met souterrain. Middenrisaliet met topgevel.

Vensters en deuren: Schuiframen met kleine roedenverdeling. Rondraam in topgevel met omlijsting van guirlandes.

Dak en bedekking: Afgeplat schilddak, lei. Topgevel met zadeldak.

Motivering: Architectuurhistorisch belang.

Bijzonderheden: Grote zinken kap op schoorsteen. Wapenschilden van gemeente Eindhoven, Nederland en Coöperatieve Crediet Bank (CCB). Vormt een geheel met Raiffeisenstraat 1a.